

Dönem : 5
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 116

5 Mart 1964 Tarihli ve 439 Sayılı Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Yüksek ve Orta Dereceli Okullar Öğretmenlerinin Haftalık Ders Saatleri ile Ek Ders Ücretleri Hakkındaki Kanun Adının Değiştirilmesine ve Bir Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim ve Plan Komisyonları Raporları (1/137)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 101-278/06020

9 . 5 . 1978

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması Bakanlar Kurulunca 28 . 4 . 1978 tarihinde kararlaştırılan «5 Mart 1964 tarihli ve 439 sayılı Milli Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek ve orta dereceli okullar öğretmenlerinin haftalık ders saatleri ile ek ders ücretleri hakkındaki Kanunun adının değiştirilmesine ve bir madde eklenmesine ilişkin kanun tasarısı» ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğinin yapılmasını izinlerine sunarım.

Bülent Ecevit
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Yürürlükteki yasa hükümlerine göre Milli Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek ve orta dereceli eğitim kurumlarında görevli öğretmenlerin maaşları karşılığında okutmak zorunda oldukları ders saatleri, çeşitli eğitim kurumlarına göre değişik sayılarda belirlenmiştir. Aynı kurumlarda görev yapan öğretmenlere, maaşları karşılığında okuttukları ders saatleri dışında verilecek zorunlu - ücretli ek ders ve isteğe bağlı ücretleri ek ders görevleri de ayrıca düzenlenmiştir.

İlköğretim kurumlarında ise böyle bir düzenlemeye gidilmemiş olup, bu kurumlarda görev alan öğretmenler, sınıf öğretmeni olarak, kanun, tüzük, yönetmelik ve ders programlarında kendilerine verilen görevlerin tümünü maaşlarının karşılığı olarak yapmakla yükümlü tutulmuşlardır. Böyle bir uygulama, eğitim - öğretim kademelerindeki sistem birliğini bozucu olduğu gibi maaş ve ücret sistemindeki eşitlik ilkesine de aykırı düşmektedir.

Öğretmenler arasında ayrıcalık yaratan bu durumun ortadan kaldırılması amacıyla ilköğretim kurumlarında görev alan öğretmen ve yöneticilerin maaşlarının karşılığı olan çalışmalarının sınırlandırılması gerekmektedir.

İlköğretim hizmetlerinin, amaç ve gereklerine uygun bir şekilde sürdürülmesini sağlama bakımından, bu hizmeti yapan kurumlarda da zorunlu - ücretli ek ders görevi uygulamasına geçilmesinde yarar bulunmaktadır.

Bu amaçla da 1978 yılı Bütçe Kanununun 51/A maddesinin 2 (a) bendinde «İlköğretim kurumlarında, yetiştirme yurtlarında, orta dereceli okul ve kurslarda, yaygın eğitim ve okuma - yazma kurslarında ve gezici köy kurslarında görev verilenlere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 176 ncı maddesi (söz konusu Kanunun 89 ncü maddesindeki oranların ilgili kurumlar itibarıyla Bakanlar Kurulunca saptanmış olması

şartıyla) uyarınca eğitim ve öğretim kurumlarıyla okul ve kurslarda ek ders okutan öğretmen, öğretim üyeleri ve diğer personele ek ders görevi verilmesi kabul edilmiş ve gerekli ödenek konulmuş bulunmaktadır.

Mevcut yasaların sözü edilen öğretmenlere ek ders ücreti ödenmesine izin vermemesi yüzünden; yukarıda belirtilen hususları gerçekleştirmek amacıyla, 439 sayılı «Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Yüksek ve Orta Dereceli Okullar Öğretmenlerinin Haftalık Ders Saatleri İle Ek Ders Ücretleri Hakkındaki Kanunun Adının Değiştirilmesine ve Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı»nın hazırlanmasına lüzum hâsıl olmuş ve bu maksatla söz konusu kanun tasarısı hazırlanmış bulunmaktadır.

MADDELERİN GEREKÇELERİ

Madde 1. — Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim kurumlarında, anaokullarında, anasınıflarında, yetiştirme yurtlarında, okuma - yazma kurslarında, gezici köy kurslarında görevli öğretmenlerin de maaşları karşılığında okutacakları ders saatleri ile ek ders görevi almalarını sağlamak amacıyla, 439 sayılı Kanun adının değiştirilmesi zarureti doğmuş ve Kanunun başlığının değiştirilmesi bu madde ile sağlanmıştır.

Madde 2. — İlköğretim kurumlarında, anaokullarında, anasınıflarında, yetiştirme yurtlarında, okuma - yazma kurslarında, gezici köy kurslarında görevli öğretmenlerin maaşları karşılığı olarak haftada kaç saat ders okutabilecekleri, zorunlu ve listeğe bağlı kaçar saat ek ders görevi verilebileceğini belirlemek üzere bu madde düzenlenmiştir.

Millî Eğitim Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No. : 1/137
Karar No. : 15

30 . 5 . 1978

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığınız tarafından Komisyona tevdi buyrulan 5 Mart 1964 tarihli ve 439 sayılı Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Yüksek ve Orta Dereceli Okullar Öğretmenlerinin Haftalık Ders Saatleri ile Ek Ders Ücretleri hakkındaki Kanun adının değiştirilmesine ve bir madde eklenmesine ilişkin kanun tasarısı, ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle tetkik edildi.

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek ve orta dereceli eğitim kurumlarında görevli öğretmenlerin maaş karşılığında okutmakla zorunlu oldukları ders saatleri, yürürlükte olan yasalara göre belirlenmiştir. İlköğretim kurumlarında ise böyle bir düzenlemeye gidilemediği gibi verilen her türlü görevde maaş karşılığı olarak yapmakla yükümlü tutulmuşlardır.

Bu durum eğitim - öğretim kademelerindeki birliği bozucu olduğu gibi, öğretmenler arasında da ayrıcalık yaratıldığı görülmektedir.

Komiyonumuz, bu konularda yeni hükümler getiren ve kısmen de olsa eşitliği sağlayan bu tasarının tümü üzerindeki olumlu görüşmelerden sonra maddelerin görüşülmesine geçilmesini kararlaştırmıştır.

Tasarının 2 nci maddesinde ilköğretim kurumlarında çalışanların maaşlarına karşılık haftalık ders saatlerinin 20 saatten 18 saate indirilmesini ve maddenin sonuna aşağıdaki cümlelerin eklenmesi uygun görülmüştür.

«Ayrıca ek ders saatlerinin hesaplanmasında, öğretmenlerin hazırlık ve plan çalışma saatleri için de ücret ödenir.»

Tasarının 1, 3 ve 4 ncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
Havalesi gereğince Plan Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Komisyon Başkanı ve Bu

Rapor için Sözcü
Kırşehir
Mustafa Eşrefoğlu

Üye
Afyonkarahisar
İsmail Akın

Üye
Amasya
Muhammet Kelleci

Üye
Antalya
Sadık Erdem
İmzada bulunamadı.

Üye
Hatay
Haydar Demirtaş

Üye
Konya
Hüseyin Kaleli

Üye
Muğla
Sami Gökmen

Üye
Ordu
Temel Ateş

Üye
Zonguldak
Abdülmuttalip Gül

Plan Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Plan Komisyonu
Esas No. : 1/137
Karar No. : 28

7 . 6 . 1978

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza sevk edilen «5 Mart 1964 tarihli ve 439 sayılı Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek ve orta dereceli okullar öğretmenlerinin haftalık ders saatleri ile, ek ücretleri hakkındaki Kanun adının değiştirilmesine ve bir madde eklenmesine ilişkin kanun tasarısı» ve ön havalesi uyarınca Millî Eğitim Komisyonu raporu, Millî Eğitim Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katıldığı toplantıda görüşüldü:

Yürürlükteki yasa hükümlerine göre Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek ve orta dereceli eğitim kurumlarında görevli öğretmenlerin maaşları karşılığında okutmak zorunda oldukları ders saatleri çeşitli eğitim kurumlarına göre değişik sayılarda belirlenmiştir. Aynı kurumlarda görev yapan öğretmenlere, maaşları karşılığında okuttukları ders saatleri dışında verilecek zorunlu ek ders ücretli ve isteğe bağlı ek ders görevleri ücretleri de ayrıca düzenlenmiştir.

İlköğretim kurumlarında ise, böyle bir düzenlemeye gidilmemiş olup, bu kurumlarda görev alan öğretmenler, sınıf öğretmeni olarak, kanun, tüzük, yönetmelik ve ders programlarında kendilerine verilen görevlerin tümünü maaşlarının karşılığı olarak yapmakla yükümlü tutulmuşlardır. Böyle bir uygulama, eğitim ve öğretim kademelerindeki sistem birliğini bozucu olduğu gibi, maaş ve ücret sistemindeki eşitlik ilkesine de aykırı düşmektedir.

Öğretmenler arasında ayrıcalık yaratan bu durumun ortadan kaldırılması amacıyla ilköğretim kurumlarında görev alan öğretmen ve yöneticilerin maaşlarının karşılığı olan çalışmalarının sonuçlandırılması gerekmektedir.

İlköğretim hizmetlerinin, amaç ve gereklerine uygun bir şekilde sürdürülmesini sağlama bakımından, bu hizmeti yapan kurumlarda da zorunlu ve ücretli ek ders görevi uygulamasına geçilmesinde yarar bulunmaktadır.

Bu gerçeklerin ışığı altında hazırlanan Yasa tasarısı Komisyonumuzca da olumlu bulunmuş, görüşmele-
re tasarımı esas alarak maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Tasarının 1 nci maddesi ile yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen 3 ve 4 nci maddeleri aynen,

Çerçeve 2 nci maddeye bağlı ek madde Milli Eğitim Komisyonunun değişikliği aynen kabul edilmiştir.

Tasarı içeriğinin geniş ve yaygın öğretmen kesimini ekonomik açıdan ilgisini dikkate alan Komisyonumuz,
Genel Kurulda öncelikle görüşülmesine karar vermiştir.

Genel Kurulun olurlarının sağlanması için, Yüksek Başkanlığa sunulur.

Sayılarımızla,

Başkan
Tekirdağ
Yılmaz Alpaslan

Başkanvekili
Aydın
Muharrem Sökeli

Sözcü
İstanbul
Sevil Korum

Katip
Trabzon
Ertöz Vahit Suiçmez

Artvin
Mehmet Balta

Balıkesir
Necati Cebe

Bolu
Halûk Karabörklü

Çanakkale
Orhan Çaneri

İstanbul
Ali Nejat Ölçen

İstanbul
Metin Tüzün

İzmir
Süleyman Genç

Kars
Doğan Araslı

Kastamonu
Sabri Tıgılı

Kırklareli
Mehmet Dedeoğlu

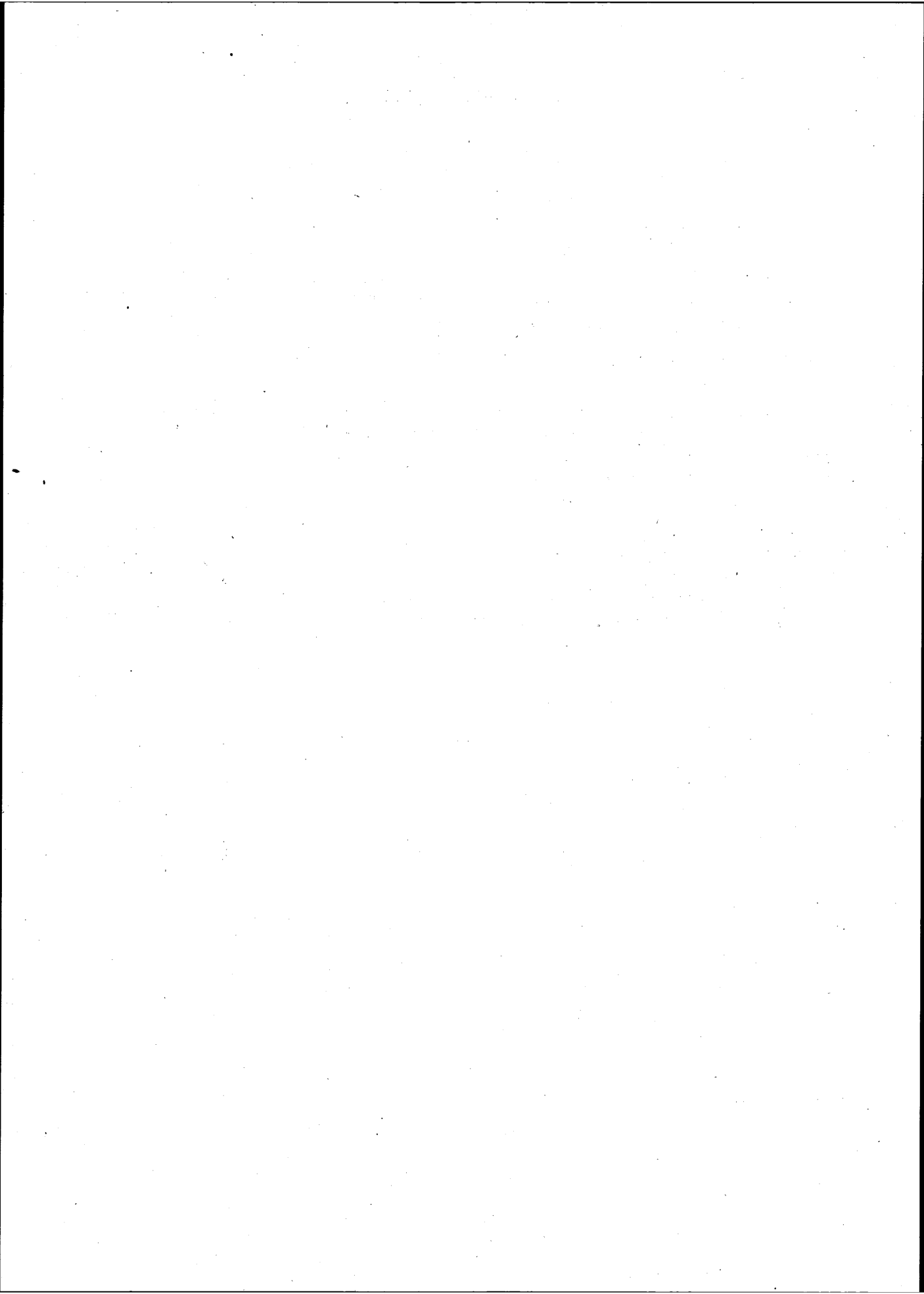
Nevşehir
Y. Kemal Yüksekli

Ordu
Bilal Taranoğlu
İmzada bulunamadı

Samsun
İ. Etem Kılıçoğlu

Sivas
Azimet Köylüoğlu
İmzada bulunamadı

Tekirdağ
Nihan İlgün
İmzada bulunamadı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

5 Mart 1964 Tarihli ve 439 Sayılı Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Yüksek ve Orta Dereceli Okullar Öğretmenlerinin Haftalık Ders Saatleri ile Ek Ders Ücretleri Hakkındaki Kanun Adının Değiştirilmesine ve Bir Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5 Mart 1964 tarihli 439 sayılı Kanunun adı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«**Milli Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek ve orta dereceli okullar öğretmenleri ile ilkökuller öğretmenlerinin haftalık ders saatleriyle ek ders ücretleri hakkında kanun.**»

MADDE 2. — Bu Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

«**EK MADDE — İlköğretim kurumlarında, anaokullarında, anaokullarında, yetiştirme yurtlarında, okuma - yazma kurslarında, gezici köy kurslarında görevli öğretmenler maaşları karşılığı olarak haftada 20 saat ders okutmakla yükümlüdürler. Kanun, tıziik, yönetmelik ve eğitim programlarında verilen görevlerin yerine getirilebilmesi için kendilerine zorunlu ek ders görevi verilir.**

Belirtilen kurumlarda yönetici olarak görev alanlarla diğer eğitim kurumlarında ve Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra örgütünde görev alanlardan kimlerin zorunlu ek ders görevi alacağı ve haftalık çalışmalarının ne kadarının zorunlu ek ders görevinden sayılacağı; birden fazla sınıf okutan öğretmenlere verilecek haftalık zorunlu ders görevinin sayısı ve diğer hususlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 89 ncu maddesi hükümleri uyarınca düzenlenir.

Bu madde hükmünde sayılan öğretmen ve yöneticilere verilecek zorunlu ek ders görevleri haftada 10 ders saatini geçemez.»

**MİLLİ EĞİTİM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN**

5 Mart 1964 Tarihli ve 439 Sayılı Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Yüksek ve Orta Dereceli Okullar Öğretmenlerinin Haftalık Ders Saatleri İle Ek Ders Ücretleri Hakkındaki Kanun Adının Değiştirilmesine ve Bir Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

«**EK MADDE** — İlköğretim kurumlarında, anaokullarında, anasınıflarında, yetiştirme yurtlarında, okuma - yazma kurslarında, gezici köy kurslarında görevli öğretmenler maaşları karşılığı olarak haftada 18 saat ders okutmakla yükümlüdürler. Kanun, tüzük, yönetmelik ve eğitim programlarında verilen görevlerin yerine getirilebilmesi için kendilerine zorunlu ek ders görevi verilir.

Belirtilen kurumlarda yönetici olarak görev alanlarla diğer eğitim kurumlarında ve Millî Eğitim Bakanlığı Merkez ve Taşra örgütünde görev alanlardan kimlerin zorunlu ek ders görevi alacağı ve haftalık çalışmalarının ne kadarının zorunlu ek ders görevinden sayılacağı; birden fazla sınıf okutan öğretmenlere verilecek haftalık zorunlu ders görevinin sayısı ve diğer hususlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 89 ncu maddesi hükümleri uyarınca düzenlenir.

Bu madde hükmünde sayılan öğretmen ve yöneticilere verilecek zorunlu ek ders görevleri haftada 10 ders saatini geçemez.

Ayrıca ek ders saatlerinin hesaplanmasında, öğretmenlerin hazırlık ve plan çalışma saatleri için de ücret ödenir.»

**PLAN KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

5 Mart 1964 Tarihli ve 439 Sayılı Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Yüksek ve Orta Dereceli Okullar Öğretmenlerinin Haftalık Ders Saatleri İle Ek Ders Ücretleri Hakkındaki Kanun Adının Değiştirilmesine ve Bir Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millî Eğitim Komisyonunun 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

MADDE 3. — Bu Kanun 1 . 3 . 1978 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanunu Maliye ve Milli Eğitim bakanları yürütür.

28 . 4 . 1978

Başbakan <i>B. Ecevit</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>O. Eyüboğlu</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>Prof. Dr. T. Feyzioğlu</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>Dr. F. Sükan</i>
Devlet Bakanı Y. <i>T. Köprülüler</i>	Devlet Bakanı <i>E. Akova</i>	Devlet Bakanı <i>Dr. L. Doğan</i>	Devlet Bakanı <i>S. Yıldız</i>
Devlet Bakanı <i>A. R. Septioğlu</i>	Devlet Bakanı <i>M. Kılıç</i>	Devlet Bakanı <i>A. Şener</i>	Adalet Bakanı <i>M. Can</i>
Milli Savunma Bakanı <i>H. E. Işık</i>	İçişleri Bakanı <i>İ. Özyadınlı</i>	Dışişleri Bakanı V. <i>H. E. Işık</i>	Maliye Bakanı V. <i>K. Bulutoğlu</i>
Milli Eğitim Bakanı <i>N. Uğur</i>	Bayındırlık Bakanı <i>Ş. Elçi</i>	Ticaret Bakanı <i>T. Köprülüler</i>	Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı <i>Dr. M. Tan</i>
Gümrük ve Tekel Bakanı <i>T. Mataracı</i>	Ulaştırma Bakanı <i>G. Öngüt</i>	Gıda - Ta. ve Hay. Bakanı <i>M. Yüceler</i>	Çalışma Bakanı <i>A. B. Ersoy</i>
Sanayi ve Teknoloji Bakanı <i>O. Alp</i>	İşletmeler Bakanı <i>Prof. Dr. K. Bulutoğlu</i>	En. ve Tabii Kay. Bakanı <i>Doç. Dr. D. Baykal</i>	Turizm ve Tan. Bakanı <i>A. Coşkun</i>
İmar ve İskân Bakanı <i>A. Karaaslan</i>	Köy İş. ve Koop. Bakanı <i>A. Topuz</i>	Orman Bakanı <i>V. İlhan</i>	Gençlik ve Spor Bakanı <i>Y. Çakmur</i>
Sosyal Güvenlik Bakanı <i>H. İşgüzar</i>	Kültür Bakanı <i>Doç. Dr. A. T. Kışlalı</i>	Yerel Yönetim Bakanı <i>M. Özdemir</i>	

Milli Eğitim Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 3. — Tasarının 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Plan Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 3. — Tasarının 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

